ODER FRANKFURT SŁUBICE

Bildung ohne Grenzen.
Edukacja bez granic.

III Słubicko-Frankfurckie Forum Kształcenia w dniu 25 listopada 2019 r.
Collegium Polonicum, u. Kościuszki 1 w Słubicach

– Dokumentacja –

Kształcenie zawodowe, wielojęzyczność i 26 transgranicznych działań edukacyjnych do 2030 roku

Niemal 120 osób w każdym wieku, związanych z branżą edukacyjną, skorzystało z zaproszenia miasta Frankfurt nad Odrą i gminy Słubice na III Forum Kształcenia. Słubicko-Frankfurcki Plan Działania na lata 2020-2030 wyznaczył Dwumiastu szeroko zakrojone cele w zakresie kształcenia i edukacji.

„Ogromne znaczenie mają spotkania dzieci i młodzieży, a także nauka języka sąsiada", powiedziała w kontekście obecnie realizowanej współpracy i planowanych projektów zastępca burmistrza Słubic, Adriana Dydyna-Marycka. Natomiast zastępca frankfurckiego nadburmistrza ds. edukacji Milena Manns zwróciła uwagę na wysokie wymagania stawiane edukacji: „Edukacja ma za zadanie wzmacniać kompetencje międzykulturowe, kształcić specjalistów i wspierać demokrację." Ogółem 26 działań edukacyjnych, które zgodnie z Słubicko-Frankfurckim Planem Działania mają zostać zrealizowane do roku 2030, pokazuje wysoką rangę kształcenia w rozwoju miasta.

Interaktywny wstęp był dziełem trenera improwizacji teatralnej, Arkadiusza Ziętka, który wspólnie z uczestnikami przeprowadził ćwiczenia z zakresu komunikacji i spotkań między równorzędnymi partnerami.

O statystykach dotyczących kształcenia zawodowego w Polsce i w Niemczech oraz o tym, dlaczego praktyki zawodowe w państwie sąsiada mają szczególną wartość dodaną, mówiła dr Christiane Eberhardt z Federalnego Instytutu Kształcenia Zawodowego. Thomas Hetzer i Aneta Koppernock z Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży zaprezentowali przykłady, w jaki sposób młodzież może zdobywać wiedzę na temat orientacji zawodowej i doświadczenia zawodowe w innym kraju. We Frankfurcie nad Odrą i w Słubicach transgraniczne kształcenie zawodowe stanowi jeden z najważniejszych tematów nadchodzących lat.
Jedna z grup roboczych dyskutowała na temat przygotowania kolejnego „Raportu nt. kształcenia 2020: orientacja zawodowa i kształcenie zawodowe w Dwumieście"; ma on zostać zaprezentowany jesienią 2020 r.

Kolejny obszar zainteresowania w Dwumieście to wielojęzyczność. Pracownicy Słubicko-Frankfurckiego Centrum Kooperacji przedstawili w tej sprawie informacje o stanie aktualnym, a także ogólny zarys koncepcji wielojęzyczności, która ma być opracowana zgodnie ze Słubicko-Frankfurckim Planem Działania na lata 2020-2030. Następnie, na spotkaniu grupy roboczej, uczestnicy dyskutowali, w jaki sposób można jeszcze bardziej umocnić kwestię wielojęzyczności jako ważnego elementu życia społecznego.

Inne grupy robocze zajmowały się praktycznymi metodami animacji językowej na spotkaniach polsko-niemieckich we współpracy z rodzicami-imigrantami dzieci uczęszczających do przedszkoli i szkół, a także w celu integracji tematyki Dwumiasta w proces edukacyjny. Kwestie te skierowane były w szczególności do nauczycieli.

Wyniki Forum Kształcenia zostaną zaimplementowane do pracy edukacyjnej w obu miastach oraz odpowiedzialnych za to gremiów. IV Słubicko-Frankfurckie Forum Kształcenia jest przewidziane na jesień 2020 r.

Program III Słubicko-Frankfurckiego Forum Kształcenia

Moderacja: Sören Bollmann, Słubicko-Frankfurckie Centrum Kooperacji/ Biuro ds. Kształcenia

10:30 Przybycie uczestników

11:00 Powitanie
Adriana Dydyna-Marycka, zast.burmistrza Słubic
Milena Manns, zastępca nadburmistrza ds. Kultury, Edukacji, Sportu, Aktywności Obywatelskiej i Europy

11:15 Edukacja w Dwumieście
Wprowadzenie do tematu z Arkadiuszem Ziętkiem, trener teatru improwizacyjnego

11:30 Spojrzenie w przeszłość i cele Forum Kształcenia
Carola Christen, dyrektor Volkshochschule we Frankfurcie nad Odrą

11:40 Punkty styczne kształcenia i szkolenia zawodowego w Polsce i w Niemczech jako podstawa wspólnych projektów
dr Christiane Eberhardt, Federalny Instytut Kształcenia Zawodowego
Thomas Hetzer/Aneta Koppernock, Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży

12:25 Wielojęzyczność w Dwumieście – analiza i koncepcja dla Dwumiasta
Katrin Becker, dr Joanna Pyrgiel, Natalia Majchrzak, Słubicko-Frankfurckie Centrum Kooperacji

12.45 Przerwa obiadowa - okazja do wymiany informacji

13:30 Grupy robocze
1. Koncepcja wielojęzyczności dla Dwumiasta
2. Język sąsiada w szkole – metody w zakresie polsko-niemieckiej animacji językowej
3. Doradztwo i kształcenie zawodowe oparte na danych
4. Doświadczyć Dwumiasta – włączenie tematyki Dwumiasta do procesu kształcenia
5. Współpraca z rodzicami imigrantów w przedszkolu i szkole

15:30 Ostatnie słowo uczestników: ocena w drodze głosowania Public Voting

16:00 Zakończenie

Spojrzenie w przeszłość i cele Forum Kształcenia

Carola Christen, dyrektor Volkshochschule Frankfurt nad Odrą

Restrospekcja: Forum Kształcenia 2018

- Spojrzenie na Wielki Region w obszarze granicznym czterech państw: Niemiec, Francji, Belgii i Luksemburga
- Prezentacja 1. Raportu nt. kształcenia dla Frankfurtu nad Odrą oraz międzynarodowego miejsca kształcenia wspólnie ze Słubicami

Dalszy rozwój tych kwestii w minionych dwunastu miesiącach

- Opracowanie zaleceń w sprawie działań Rady ds. Kształcenia na podstawie Raportu nt. kształcenia
- Wyjazd studyjny 30 podmiotów z branży edukacyjnej do Wielkiego Regionu w celu przyjrzenia się współpracy transgranicznej
- Wprowadzenie na stałe kursów językowych dla pracowników administracji
- Orientacja zawodowa i kształcenie zawodowe jako tematy Raportu nt. Kształcenia 2020

Słubicko-Frankfurcki Plan Działania na lata 2020-2030

Uchwalenie wizji i celów obu rad miejskich w dniu 9 maja 2019:

Obszar działania I: Kształcenie:

1. Rozszerzenie transgranicznych ofert w zakresie kształcenia
2. Wzrost kompetencji w zakresie języka sąsiada oraz komunikacji interkulturowej
3. Włączanie na wszystkich etapach kształcenia tematyki Dwumiasta
4. Włączanie transgranicznych elementów do orientacji zawodowej oraz kształcenia/dokształcania zawodowego w Dwumieście
5. Kontynuacja i rozszerzenie wspólnych struktur roboczych w zakresie kształcenia z uwzględnieniem wyższych szczebli administracji
6. Intensywna współpraca miast z Uniwersytetem Europejskim Viadrina i Collegium Polonicum (Uniwersytet im. A. Mickiewicza)

- Wzmocnienie realizacji celów przy pomocy 26 działań (uchwała z 12.12.2019 r.)
- Praca nad celami i działaniami jako proces długofalowy

Spojrzenie na obecne Forum Kształcenia

- Temat priorytetowy - kształcenie zawodowe: wstęp do stworzenia Raportu nt. kształcenia 2020, nastawionego na kwestie transgraniczności
- Temat priorytetowy - wielojęzyczność: opracowanie centralnych aspektów wielojęzyczności społecznej do koncepcji (dokumentu strategicznego)
- polsko-niemiecka animacja językowa - w nawiązaniu do projektu „Język sąsiada w Dwumieście", początek w styczniu 2020 wraz z partnerami: gminą Słubice, miastem Frankfurt nad Odrą, RAA Brandenburg
- „Doświadczyć Dwumiasta" - w nawiązaniu do celu 3 ze Słubicko-Frankfurckiego Planu Działania 2020-2030 zatwierdzono projekt w programie Interreg z zastrzeżeniami dostępności odpowiednich środków
- „Współpraca z rodzicami imigrantów w przedszkolu i szkole" - zainteresowanie i zapotrzebowanie w obu miastach

Forum Kształcenia jako gremium partcypacji: wyniki są opracowywane i wdrażanie do dalszych procesów roboczych.

Punkty styczne kształcenia i szkolenia zawodowego w Polsce i w Niemczech jako podstawa wspólnych projektów

Patrz prezentacja: dr Christiane Eberhardt, Federalny Instytut Kształcenia Zawodowego: Mobilność transgraniczna - Co łączy kształcenie zawodowe w Polsce i w Niemczech? Lub: Czemu wspólne projekty to dobry pomysł

- Sytuacja wyjściowa:
  Kształcenie zawodowe i demografia
- Wyzwania związane ze współpracą w dziedzinie kształcenia zawodowego
- Powszechne problemy we współpracy (m.in. systemy szkolne, profil zawodu, kadra nauczycielska, mechanizmy regulacji i uznawania kształcenia)
- Jak obchodzić się z tymi różnicami?
- Możliwe działania: wzajemne wyjaśnienie systemów, wykonanie naukowych ekspertyz, formalne porównywanie programów, dobre przygotowanie spotkań, intensywne rozmowy z partnerami
- Lub: realizacja staży w kraju sąsiada
- Przykład zastosowania strategicznego

Patrz prezentacja: Thomas Hetzer/Aneta Koppernock, Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży

- Otoczenie: różnorodność podmiotów i struktur kształcenia zawodowego w Niemczech, reforma szkolnictwa w Polsce
- Projekt modelowy „Razem osiągniemy więcej. Teraz zawodowo!“
  1. Przygotowanie: polsko-niemieckie spotkanie młodzieży w placówce kształcenia
  2. Kontakt ze światem pacy zawodowej: decyzja w sprawie praktyk,
  3. Praktyki zawodowe za granicą
- Rodzaje praktyk zawodowych: praktyka mająca na celu poznanie różnych zawodów i orientację zawodową, praktyka służąca sprawdzeniu, czy

Zusammen kommen wir weiter
Razem osiągniemy więcej
Jetzt beruflich!

wymarzony zawód będzie tym właściwym, praktyka będąca częścią ścieżki kształcenia zawodowego
- Platforma online: wyszukiwarka polsko-niemieckich projektów zawodowych, słowniki, zawody
- Forum młodzieży Trebnitz

Wielojęzyczność w Dwumieście – analiza i koncepcja dla Dwumiasta

Patrz prezentacja: Katrin Becker/Iwona Karaban/Natalia Majchrzak, Słubicko-Frankfurckie Centrum Kooperacji

- Cele strategiczne nt. Wielojęzyczności: Słubicko-Frankfurcki Plan Działania 2020-203
- Wielojęzyczność w Dwumieście:
  - dane demograficzne 2018 r.
  - edukacja przedszkolna
  - edukacja szkolna
  - szkolnictwo wyższe
  - kształcenie osób dorosłych
- Cel Koncepcji Wielojęzyczności:
  - kształcenie językowe dla wszystkich mieszkańców w rozumieniu uczenia się przez całe życie
  - systematyzacja i trwałość w podejściu do tematu wielojęzyczności
  - umacnianie języków sąsiada - polskiego i niemieckiego
  - uwzględnienie wsparcia w zakresie języka niemieckiego we Frankfurcie nad Odrą
  - uwzględnianie języków pochodzenia
  - wzmocnienie kompetencji międzykulturowych
- Współpraca i tworzenie sieci kontaktów między Frankfurtem nad Odrą a Słubicami
- Wspieranie wielojęzyczności społecznej
- Wspieranie wielojęzyczności indywidualnej na wszystkich etapach kształcenia
- Propozycje na działania

Link do broszurki „Wielojęzyczność w Dwumieście Frankfurt (Oder) – Słubice“

Podsumowanie wyników z grup roboczych

GRUPA ROBOCZA 1: KONCEPCJA WIELOJĘZYCZNOŚCI DLA DWUMIASTA
W ramach Słubicko-Frankfurckiego Planu Działania 2020-2030 podjęto decyzję o opracowaniu Koncepcji wielojęzyczności dla Dwumiasta. Celem jest promowanie kompetencji językowych obywateli i wielojęzyczności w sferze publicznej.

- W jakich dziedzinach promowanie wielojęzyczności jest szczególnie przydatne?
- W jaki sposób wielojęzyczność może zostać uznana za temat przekrojowy w Dwumieście?
- W jaki sposób różne instytucje i obywatele mogą się aktywnie włączyć?

Moderacja: Emanuela Falenczyk, pełnomocnik ds. integracji Miasta Frankfurt nad Odrą/Katrin Becker, Słubicko-Frankfurckie Centrum Kooperacji/Antonina Balfanz, Uniwersytet Europejski Viadrina

Przebieg:

- Powitanie i krótkie przedstawienie się
- Wprowadzenie do tematu - cele/działania koncepcji wielojęzyczności
- Metodologia World Café
- World Café z trzema stolikami tematycznymi (po 30 minut)

1. **Zwiększanie świadomości społecznej w zakresie języka i wielojęzyczności**

Stworzenie skutecznej społecznie kampanii motywującej do nauki języków

- Połączenie nauki języka z edukacją praktyczną od najwcześniejszych etapów edukacji
- Włączanie rodziców i pokazywanie im potencjału języka sąsiada („po co mi polski?")
- Kształtowanie kampanii przez uczniów
- Łączenie kampanii ze spotkaniami
- Efekty: plakaty (na wesoło), czasopisma, filmy (youtube), ulotki dotyczące nauki języków
- Korzystanie ze wszystkich kanałów (media społecznościowe), wykorzystywanie influencerów
- Patronaty medialne: radio, gazety, z informacjami dwujęzycznymi, np. podawaniem godziny
- Motywowanie poprzez wspólne inicjatywy
- Łączenie języka z tematami i aktywnością: Flashmob (por. flashmob czytelniczy), śpiewanie (wspólne śpiewanie), sport, koncerty, piłka nożna
- Integracja wzorów do naśladowania i formułowanie przesłania (osoby z doświadczeniami w działaniach praktycznych)
- Korzystanie z programów (np. europejskich) - pobudzanie woli i zainteresowania
- Młodzi ambasadorzy, motywacja w grupie rówieśniczej (zgodnie ze wzorem francusko-niemieckiej współpracy młodzieży)
- Dzień języka z akcjami promocyjnymi: Symbole dla aktywnych/pasywnych użytkowników języka, np. przycisk => inny rodzaj komunikacji, motywowanie do dwujęzyczności/pasywnej znajomości języka
- Dwujęzyczne napisy jako wsparcie dla codziennej nauki języka

Ogląd sytuacji i uwidocznienie języków mówionych w Dwumieście

- Umożliwienie uczestnictwa dzięki wielojęzycznym oznaczeniom
- (dalsze) udostępnianie łatwo dostępnych ofert
- Linguistic landscape - projekt artystyczny z udziałem młodzieży

2. **Wspieranie kultury otwartości, jak również kompetencji międzykulturowych**

Udostępnianie wielojęzycznych informacji w instytucjach publicznych

- Wielojęzyczne strony internetowe, publikacje, ulotki, koncepcje i statuty
- Ulotka powitalna podczas meldowania się w Dwumieście
- Wielojęzyczne oznakowanie w instytucjach (ale unikanie dosłownego tłumaczenia)
- Dawanie dobrego przykładu: wielojęzyczne władze administracyjne
- Wielojęzyczne otoczenie => pozbywanie się uprzedzeń i obaw
- Sprzężenie zwrotne: przyjazny Frankfurt - przyjazna administracja - przyjaźni petenci

Tworzenie wielojęzycznych ofert edukacyjnych i doradczych w instytucjach publicznych (administracja miejska, instytucje edukacyjne i kulturalne)

- Udostępnianie technologii i środków na rzecz wielojęzyczności
- Prowadzenie listy dostępnych tłumaczy

- Centrum powitalne dla nowych mieszkańców - dbałość o dobrą prezentację ofert
- Używanie przystępnego języka w instytucjach kultury
- Komunikacja oparta na szacunku
- Dni wielojęzycznego czytania

Wielojęzyczny i przeszkolony interkulturowo personel w instytucjach publicznych

- Preferencyjne zatrudnianie pracowników dwujęzycznych, uwzględnianie tej kwestii w ogłoszeniach o pracę (również niewielka znajomość języka)
- Dokształcanie aktualnie zatrudnionych pracowników w zakresie języka i komunikacji interkulturowej (nawet obowiązkowe)
- Kompetencja interkulturowa jako warunek
- Kompetencje transgraniczne dzięki „Table-Sharing“, programy w zakresie „Job-Shadowing“

3. Uwidocznienie wielojęzyczności w przestrzeni publicznej

Wielojęzyczne działania informacyjne oraz napisy w przestrzeni publicznej miasta

- Przy wjeździe do miasta: baner z napisem „Willkommen/Witamy” względnie powitanie i pożegnanie w obu językach
- Cyfrowe tablice reklamowe
- Słownik na ulicy
- Promowanie znajomości języków w transporcie publicznym (zmieniające się napisy w autobusach)
- Wielojęzyczne oznaczenie na ulicach i w domach (także w obiektach rekreacyjnych, jak lodowisko)
- Wielojęzyczne komunikaty w miejscach publicznych
- Giant magnetic word puzzle
- Transgraniczne malarstwo ścienne
- Radio (także lokalne) w wielu językach (nadawcy transkulturowi)
- Słówka na oponach rowerowych z pieczątkami umożliwiającymi powielanie na drodze
- Komunikaty radiowe na ulicach, w centrach handlowych
- Elektroniczne polsko-niemiecko-angielskie przewodniki w miejscach takich jak szpitale, Muzeum Kleista, wycieczki: Kleist, życie Żydów, Słubice: dawny basen olimpijski, miejsca pamięci
- Informacje w sklepach frankfurckich także po polsku/ukraińsku (za pośrednictwem stowarzyszenia Interessengemeinschaft Innenstadt)
- Serwetki w restauracjach z ważnymi zwrotami w języku polskim i niemieckim

Integracja wielojęzycznych treści programowych podczas imprez kulturalnych w obu miastach

- Prowadzenie wydarzeń publicznych w wielu językach
- Projekcje filmowe z polskimi/niemieckimi napisami
- Skoordynowana polsko-niemiecka koncepcja marketingowa dla ofert kulturalnych i edukacyjnych
- Ponowne wydanie przewodnika językowego „Niemiecki kieszonkowy” (Polnisch für die Hosentasche), rozdawanie za darmo
- Akustyczne odtwarzanie krótkich wierszy, powitania (de, pl, ukr)
- Litery/instalacje/figury w związku z istniejącymi tradycjami
- Działania artystyczne
- Tworzenie wielojęzycznego echa (DE - PL i z powrotem)
- Wielojęzyczne wycieczki
- Projekt artystyczny „Niech język będzie słyszalny”

Dalsze pomysły:

- Ponowne podjęcie „starych” pomysłów na projekty (np. Słubfurt), wspólna platforma internetowa (slubfurt.com/eu)
- Polsko-niemiecka wymiana nauczycieli (por. Mescherin - Gryfino)
- Szkoła z naciskiem na języki

- Współpraca między sklepami „Dwumiejska karta lojalnościowa” na kino, restauracje, kolej, basen
- Kitchen Run: wymiana przepisów, utworzenie zaplecza kuchennego na bazarze
- Wspieranie dialogu międzyreligijnego między Frankfurtem a Słubicami
- Kwestionariusze dla mieszkańców: Czego potrzebują/czego sobie życzą
- Wymiana gazet
- Organizacja święta seniorów „Jesteśmy jedną wielką rodziną” także w Słubicach

Ogólnie:

- Zwiększenie atrakcyjności Dwumiasta dzięki wielojęzyczności
- Warunkiem są dobre stosunki polityczne
- Włączenie multiplikatorów do działań (np. pełnomocnika Kraju Związkowego Brandenburgia ds. współpracy z Polską)
- Uwzględnianie kwestii prestiżowych/różnych poziomów atrakcyjności
- Wymiana w sprawie projektów także ze Słubicami
- Lepsza wymiana informacji na temat istniejących programów - korzystanie z istniejącej oferty

---

GRUPA ROBOCZA 2: JĘZYK SĄSIADA W SZKOLE – METODY W ZAKRESIE POLSKO-NIEMIECKIEJ ANIMACJI JĘZYKOWEJ

Kompetencje w zakresie języka sąsiada i komunikacji międzykulturowej stanowią podstawę do wspólnego życia w Dwumieście i w Europie. Uczestnicy zapoznają się z metodami animacji językowej, które w formie zabawy można zintegrować z polsko-niemieckimi spotkaniami uczniów.

- W jaki sposób można zapewnić uczniom praktyczny dostęp do języka sąsiada i zmotywować ich do nauki?
- Jak można uczyć kompetencji międzykulturowych?
- Jakie materiały mogą być do tego użyte?

Prowadzenie: Małgorzata Bobrowska, HochDrei e. V. – Edukacja i Spotkania w Brandenburgii

Cel:

Poznawanie metodyki interaktywnej, dzięki której uczniów o różnym poziomie znajomości języka można zaciekawić nauką języka sąsiada.

Metody

„Sałatka owocowa”
Jedna osoba pozbawiona miejsca do siedzenia stoi w środku kręgu z krzeseł i jednemu z uczestników zadaje pytanie „Jak się masz?”
Jeśli odpowiedź brzmi „gut/dobrze”, nic się nie dzieje. Jednak przy odpowiedzi „schlecht/źle” sąsiedzi pytanej osoby zamieniają się miejscami, podczas gdy osoba pytająca próbuje zdobyć miejsce do siedzenia. Jeśli odpowiedź brzmi „so la la/jako tako”, wszyscy wstają, aby znaleźć sobie nowe miejsce. Gra jest kontynuowana przez osobę, która pozostała bez miejsca.

„Prawda czy kłamstwo?”
Na karcie moderacji, która jest w sposób widoczny dla innych przytwierdzona do ubrania, każdy pod swoim imieniem zapisuje - w jednym lub w obu językach - odpowiedź na następujące pytania: (1) Co lubię w swojej pracy?, (2) Kim chciałem zostać jako dziecko, (3) Ulubiony cel urlopowy. Jedna z tych trzech odpowiedzi powinna być fałszywa. Podczas rozmowy należy dowiedzieć się, która.

„Polski i niemiecki nie różnią się aż tak bardzo”
W małych grupach na papierze do flipchartów należy zapisywać niemieckie słowa kończące się na „tion” i polskie kończące się na „cja”, a znaczące to samo w obu językach. Wygrywa ta grupa, która znajdzie najwięcej takich słów.

„Słuchaj uważnie”
Na podłodze leżą kluczowe słowa z polskiej piosenki, potem z niemieckiej. Kto jako pierwszy usłyszy dane słowo w odtwarzanej piosence, próbuje podnieść daną kartę. Wygrywa ten, kto zbierze najwięcej kart.

„Od A do Z”
Dwie niewielkie grupy zapisują na flipcharcie jeden nad drugim gatunek owoców lub warzyw, zaczynający się od A, B, C itd. Język nie ma znaczenia. Można pominąć X i Y. Wygrywa grupa, która jako pierwsze dotrze do „Z”.

„Zip-zap“
Podobnie jak przy „sałatce owocowej” osoba siedząca jest zagadywana przez osobę stojącą. Jeśli osoba stojąca mówi „zip”, to odpowiedzią musi być imię osoby siedzącej po lewej stronie od zagadanego, jeśli „zap” - to imię tej po prawej. W przypadku błędu lub błędnej odpowiedzi osoba siedząca musi ustąpić miejsca stojącej.

„**Bingo z podpisów”** (patrz pod „Znajdź osobę, która...”)
Osoba, która zapełni szereg, czy to pionowo czy poziomo, podpisami osób, do których pasuje obrazek/charakterystyka, woła „Bingo”.

Znajdź kogoś kto...

BYŁ ZA GRANICĄ Imię: Heidi	**KOCHA PSY** Imię:	**MA BRĄZOWE WŁOSY** Imię:	**NOSI OKULARY** Imię:	**MA NIEBIESKIE OCZY** Imię:
POTRAFI MÓWIĆ W INNYM JĘZYKU Imię: Anna	**MA KOTA** Imię: Aleka	**MA KOLCZYKI W USZACH** Imię: Justyna	**LECIAŁ SAMOLOTEM** Imię:	**LUBI ŚPIEWAĆ** Imię:
MA BLOND WŁOSY Imię: Justyna	**GRA NA INSTRUMENCIE** Imię:	**UWIELBIA PŁAYWAĆ** Imię:	**UPRAWIA JAKIŚ SPORT** Imię:	**LUBI MATEMATYKĘ** Imię:
MA STARSZE RODZEŃSTWO Imię: Ellen	**LUBI CZYTAĆ KSIĄŻKI** Imię:	**URODZIŁ SIĘ LATEM** Imię:	**LUBI RYSOWAĆ** Imię:	**LUBI SZPINAK** Imię:
MA KRÓTKIE WŁOSY Imię: Krysia	**BYŁ NAD MORZEM** Imię:	**UMIE GOTOWAĆ** Imię:	**MA BRĄZOWE OCZY** Imię:	**MA MŁODSZE RODZEŃSTWO** Imię: Ellen

---

GRUPA ROBOCZA 3: DORADZTWO I KSZTAŁCENIE ZAWODOWE OPARTE NA DANYCH
Które sektory potrzebują wykwalifikowanych pracowników i jakie aspiracje zawodowe mają młodzi ludzie? Ilu uczniów decyduje się na kształcenie zawodowe, ilu na studia? A jakie są oferty orientacji zawodowej i studenckiej w Dwumieście?

Z punktu widzenia monitoringu kształcenia, w tej grupie roboczej z uczestnikami będą omawiane cele, pytania oraz zainteresowanie tematami, aby na tej podstawie przygotować kolejny raport ds. kształcenia w Dwumieście na temat orientacji zawodowej i kształcenia zawodowego.
Moderacja: Malte Detlefsen, Transferagentur Brandenburg

- **Interaktywne wprowadzenie do tematu** – spojrzenie na biografie edukacyjne uczestników w odniesieniu do orientacji zawodowej / etapu przejścia ze szkoły do zawodu
- **Wymiana doświadczeń w pracy z danymi statystycznymi wraz z rundą wprowadzającą**
- Znaczenie monitoringu kształcenia dla rozwoju edukacji w regionie, Annika Kuchta, Transferagentur Brandenburg

Raport kształcenia 2020: Cele i koncepcje

Cele dotyczące miejsca kształcenia (orientacja zawodowa i kształcenie zawodowe)

- Zapewnienie wykwalifikowanych pracowników poprzez skuteczną orientację zawodową (pozyskiwanie, utrzymywanie i dalsze kształcenie pracowników wykwalifikowanych)
- Optymalizacja przejścia między poszczególnymi etapami kształcenia (szkoła-nauka zawodu, uwzględnienie kompetencji i potrzeb indywidualnych)
- Integracja elementów transgranicznych do orientacji zawodowej oraz kształcenie zawodowego i ustawicznego w Dwumieście (Słubicko-Frankfurcki Plan Działania 2020-2030)

Spis treści

1. Cele i struktura raportu
2. Warunki ramowe
2.1 Rozwój demograficzne
2.2 Rozwój gospodarczy i społeczny
2.3 Zapotrzebowanie na wykwalifikowanych pracowników
3. Kształcenie zawodowe
3.1 Etap przejście ze szkoły do nauki zawodu
3.1.1 Rozwój liczby uczniów
3.1.2 Orientacja zawodowa oraz orientacja w zakresie wyboru kierunku studiów (ogląd sytuacji)

3.2 Szkoły zawodowe
3.3 Dualny system kształcenia zawodowego
3.3.1 Osoby uczące się w dualnym systemie kształcenia zawodowego, zarejestrowane w Izbie Przemysłowo-Handlowej oraz Izbie Rzemieślniczej
3.3.2 Stopień dopasowania zainteresowań dotyczących kształcenia zawodowego młodzieży do oferty
4. Szkolnictwo wyższe
5. Doskonalenie zawodowe
5.1 Ogląd sytuacji
5.2 Zapotrzebowanie na zdobywanie kwalifikacji u pracowników
6. Uwagi końcowe i wnioski

W odniesieniu do którego rozdziału mam największe zapotrzebowanie na informację?

- Informacja zwrotna od uczestników poprzez przydzielenie od każdej osoby po 3 naklejki

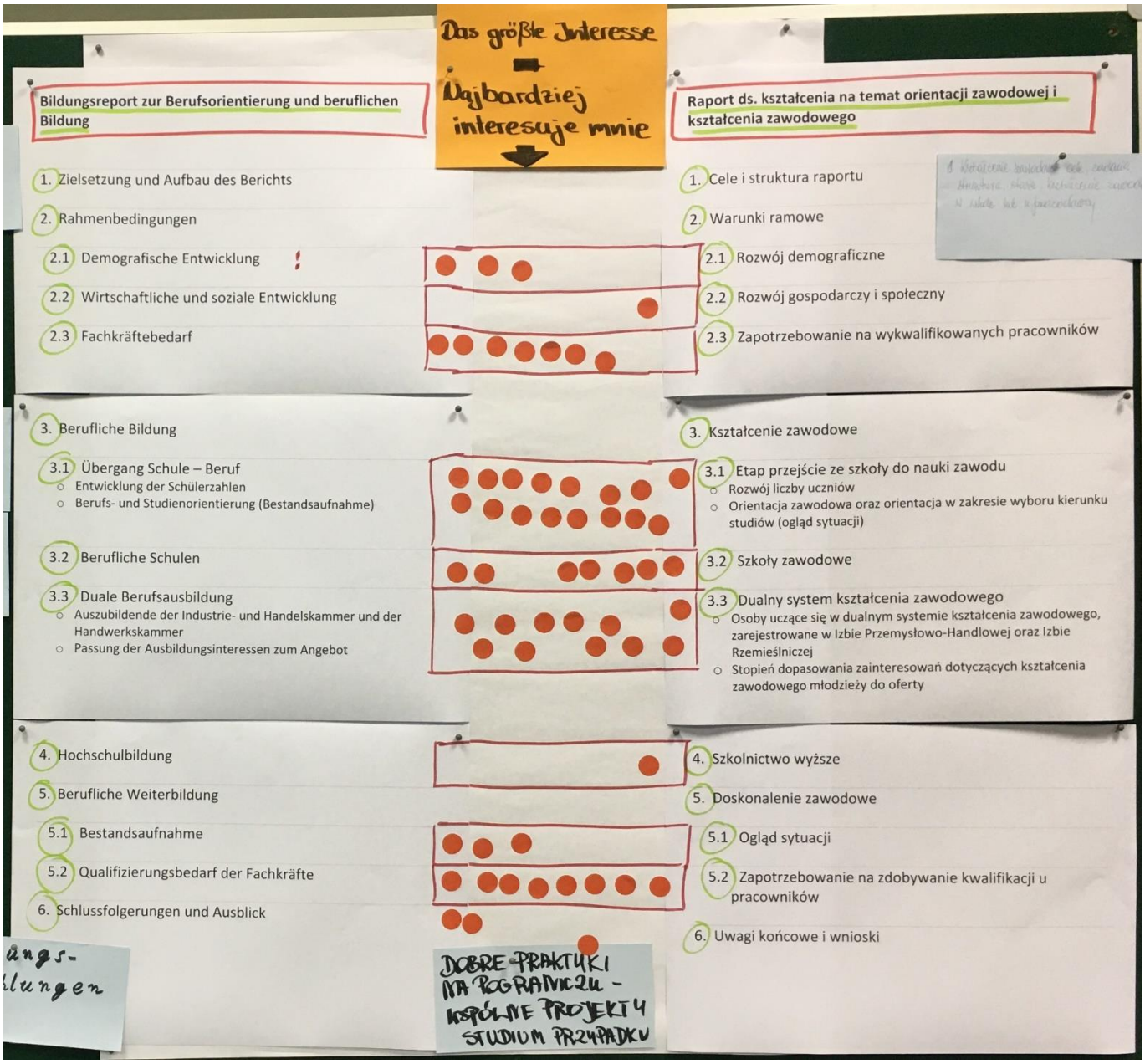

Wyniki dyskusji:

Opracowanie Raportu nt. kształcenia :

- Warunki ramowe: istnienie dużych różnic w systemach kształcenia zawodowego (specyfika krajowa PL/DE, konieczność uwzględnienia polskiej reformy oświaty, informacje uzupełniające o polskim i niemieckim systemie kształcenia)
- Dokładne definicje dotyczące pytań i ukierunkowania metodyki zbierania informacji w odniesieniu do sformułowanych pytań, cel: wspieranie i pomoc dla pracodawców
- Opracowanie danych wzgl. informacji w takiej formie, aby można było używać ich w praktyce
- Grupa docelowa Raportu nt. kształcenia: Czy najważniejszą grupą docelową są praktycy zwiazani z branżą edukacyjną czy może „struktura zarządzająca systemem edukacji we Frankfurcie"?
- Ewentualnie można zastanowić się nad różnymi formatami, na przykład nad stworzeniem Raportu nt. kształcenia w sposób podobny do obecnego oraz podsumowania z najważniejszymi wnioskami praktycznymi
- Opracowanie zaleceń praktycznych

Istotne tematy i informacje:

- Kształcenie zawodowe - cele, zadania struktura, praktyka, edukacja szkolna i zakładowa
- Ważna kwestia: praktyki - wspólne praktyki dotyczące wspólnych tematów, wspólne praktyki dotyczące odrębnych tematów, pozwalające poszerzyć treść nauczania
- Praktyczna i wczesna orientacja zawodowa w celu uniknięcia przerywania edukacji
- Maturzyści jako grupa docelowa (PL, DE) kształcenia dualnego
- Transgraniczne i międzybranżowe firmy zatrudniające uczniów i praktykantów
- Izba Rzemieślnicza: uznawanie dyplomów z Polski jako zadanie, wkład w uporządkowanie informacji
- Wspólne kwalifikacje dodatkowe dla podobnych kierunków kształcenia zawodowego
- Optymalizacja i dostosowanie ustawowych warunków ramowych w zakresie kształcenia zawodowego w Niemczech (np. finansowe wsparcie w czasie trwania edukacji zawodowej)
- Transfer zamiast stałej presji innowacyjnej
- Sprawdzone praktyki w obszarze granicznym - wspólne projekty, studia przypadków

Perspektywy

- Dalsza praca w ramach Grupy roboczej ds. Raportu nt. kształcenia/ monitoring
- Opublikowanie raportu przed kolejnym Forum Kształcenia jesienią 2020

GRUPA ROBOCZA 4: DOŚWIADCZYĆ DWUMIASTA – WŁĄCZENIE TEMATYKI DWUMIASTA DO PROCESU KSZTAŁCENIA

Dzięki założeniom projektu „Doświadczyć Dwumiasta" powinno dojść do wzmocnienia identyfikacji obywateli z regionem przygranicznym oraz polepszenia wiedzy na temat wspólnego regionu. Dzięki temu założenie to nawiązuje do celu zawartego w Słubicko-Frankfurckim Planie Działania 2020-2030. Po wprowadzeniu Petera Ulricha z Uniwersytetu Europejskiego Viadrina uczestnicy próbowali znaleźć odpowiedź na następujące pytania:

- W jaki sposób można jeszcze lepiej wykorzystać Dwumiasto jako miejsce kształcenia?
- Jakie materiały i formaty interaktywne są odpowiednie do tego celu?

Moderacja: Marta Rusek, Słubicko-Frankfurckie Centrum Kooperacji

Wprowadzenie:

- Wypracowanie i rozwój pomysłu
  - Pomysł zaproponowany przez przedstawicieli szkół jako projekt kluczowy na „Forum Idei Dwumiasto 2030".
  - Słubicko-Frankfurcki Plan Działania na lata 2020-2030, obszar kształcenie, cel 3: Włączenie na wszystkich etapach kształcenia tematyki Dwumiasta (przyjęty przez obie rady miasta w maju 2019 r.)
  - Wniosek projektowy w programie Interreg złożony przez miasto Frankfurt nad Odrą, gminę Słubice, Kultureigenbetrieb/Muzeum Viadrina

- Cele projektu
  - Wzmocnienie identyfikacji obywateli z rejonem przygranicznym
  - Zwiększanie wiedzy o wspólnym regionie
  - Wspieranie postrzegania Dwumiasta jako miejsca integracji europejskiej
  - Rozszerzanie kompetencji międzykulturowych
  - Wykorzystanie Dwumiasta jako miejsca kształcenia

- Rozwój oferty edukacyjnej: materiały dydaktyczne, formaty interaktywne
  - Poznawanie się poprzez zabawę
  - Historia
  - Kultura
  - Polityka
  - Przyroda

Grupa 1: Materiały dydaktyczne
Prowadzenie: Marta Rusek

Wyniki z dyskusji:

- niemal całkowity brak materiałów dydaktycznych dotyczących Dwumiasta
- większość materiałów jest skierowana do osób dorosłych; dzieci i młodzież jako grupa docelowa jest prawie zupełnie pomijana
- materiały mają charakter przede wszystkim turystyczny
- liczne materiały są nieznane (np. „Historia dla wszystkich" - dostępna tylko jako pdf, brak aplikacji), częściowo błędne (np. kolorowanka dla dzieci)
- materiały dla dzieci najlepiej bez słów - do odkrywania nowych miejsc znajomość języka nie musi być niezbędna
- konieczne jest opracowanie materiałów także dla dzieci, młodzieży i dorosłych (m.in. seniorów)
- niezbędne: informowanie, public relations i wspólna strategia obu miast
- pomysł: dwumiejska aplikacja dla studentów i obywateli miast
- dobre doświadczenia (Gimnazjum im. Karla Liebknechta): opracowanie polsko-niemieckiego kalendarza z widokami najpopularniejszych miejsc w Dwumieście

Propozycja projektu: „Mój paszport Dwumiasta"

- Skierowany do uczniów szkół podstawowych, kl. 1-6 i szkół średnich 7-10, przedmiot wiedza o regionie
- Podczas edukacji szkolnej uczniowie powinni co najmniej dwa razy zostać skonfrontowani z tematem i lepiej poznawać swój region
- Format: niewielka książeczka, jak najmniej tekstów (drugorzędna rola), unikanie ideologizacji („repolonizacja", „regermanizacja")
- Potwierdzanie osiągnięcia poszczególnych etapów pieczątkami
- Udostępnienie całego materiału nauczycielom (nie wymaga wyjaśnień)

- Możliwość zorganizowania wizyt na podstawie materiałów - np. w ratuszu/urzędzie miasta, rozmowy z osobami na miejscu
- Stworzenie zespołu roboczego: po jednym dyrektorze szkoły z polskiej i niemieckiej strony - szkoły podstawowe i ponadpodstawowe, jak również po jednym nauczycielu, koordynacja przez Słubicko-Frankfurckie Centrum Kooperacji
- Profesjonalne przygotowanie materiałów przez grafików

Grupa 2: Formaty interaktywne
Prowadzenie: Peter Ulrich
Wprowadzenie do formatów interaktywnych oraz możliwości tworzenia formatów interaktywnych i partycypacyjnych ułatwiających poznanie Dwumiasta

Wyniki z dyskusji:
- liczne oferty ułatwiające poznanie Dwumiasta w zakresie artystycznym, naukowym i edukacyjnym
- formaty nie zawsze są jednak widoczne dla innych instytucji i podmiotów z obszaru kształcenia wzgl. są w zbyt małym stopniu reklamowane.
- dwa konieczne sposoby działania: (1) powiązanie i zwiększenie widoczności istniejących ofert, (2) tworzenie nowych formatów
- zwiększenie widoczności warsztatów: różne powtarzające się możliwości, np. „naprzemienny dzień otwartych dni w Dwumieście", podczas którego co roku prezentuje się i zaprasza do siebie 12 instytucji, łącząc działania, tworząc bodźce, gdzie co miesiąc prezentuje się inna instytucja edukacyjna i kulturalna Dwumiasta, względnie prezentacje instytucji z obszaru kultury i kształcenia w miesiącach letnich w szkołach
- poprawa współpracy w celu zapewnienia lepszej wymiany w obszarze przygranicznym
- częściowo brakuje informacji, kto w danej instytucji jest osobą odpowiedzialną za kontakty; życzenie: Słubicko-Frankfurckie Centrum Kooperacji jako pośrednik oraz stworzenie spisu różnych (najlepiej dwujęzycznych) osób do kontaktu w danych instytucjach
- polsko-niemieckie transgraniczne targi pomysłów (lub grupy robocze), które będą zajmowały się koordynacją formatów ułatwiających poznanie Dwumiasta, przy wsparciu Centrum Kooperacji
- kalendarz z ofertami, taki jak dwujęzyczny kalendarz wydarzeń kulturalnych MuV (rozszerzenie)

GRUPA ROBOCZA 5: WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI IMIGRANTÓW W PRZEDSZKOLU I SZKOLE
W Niemczech i innych krajach, dzieci ze środowisk migracyjnych mają mniejsze możliwości kształcenia niż dzieci nie pochodzące ze środowisk migracyjnych. Centralną rolę odgrywają rodzice. Wynika to z faktu, że instytucje mogą wspierać sukces edukacyjny dzieci, angażując ich rodziców i współpracując z nimi w sposób ukierunkowany. Uczestnicy rozwijają możliwości skutecznej współpracy z rodzicami.
Moderacja: Angela Fleischer/Christin Tesch, RAA Brandenburg

Zadanie: zbadanie 4 cech świadczących o jakości współpracy z rodzicami w szkołach:

A) Kultura otwartości i kultura spotkań (Cele: wzmocnienie poczucia przynależności do wspólnoty, wszyscy rodzice czują się dobrze i są doceniani jako część wspólnoty szkolnej)

Działania:

1. Witanie wszystkich gości w różnych językach (tabliczki)
2. Wielojęzyczne napisy w budynku szkoły i na stronie internetowej lub ogólnie zrozumiałe piktogramy
3. Listy powitalne lub informacyjne w wielu językach, np. listy RAA Brandenburg
4. Planowanie i realizacja spotkań dla rodziców z tłumaczami
5. Dwujęzyczna osoba do kontaktu dla rodziców i dzieci („anioł stróż" dla nowych dzieci w klasie)
6. Rozmowy z rodzicami okazując im szacunek (odpowiednie pomieszczenia, właściwy sposób komunikacji)
7. Umożliwienie zapoznawania się rodziców, np. wieczory nawiązujące do kultury danego kraju, 1 x w miesiącu, dla wszystkich krajów reprezentowanych w szkole
8. Fotografie z imionami wszystkich osób pracujących w szkole, zawsze aktualne, znajdujące się w budynku szkoły
9. Docenianie języków pochodzenia - dzieci odczuwają w języku pochodzenia

B) Zróżnicowana i pełna szacunku komunikacja (Cele: regularna wymiana informacji między nauczycielami a rodzicami, także niezależnie od okazji o wszystkim, co dotyczy edukacji i wychowania dzieci)

Działania:

1. Zaufanie po obu stronach (najlepiej z pośrednikiem językowym)
2. Regularne przekazywanie informacji, np. strona internetowa, zebrania rodziców (w Polsce istnieje aplikacja informująca rodziców na bieżąco o ocenach i zachowaniu dzieci - zmniejsza to konieczność bezpośredniej komunikacji z nauczycielami / we Frankfurcie nad Odrą brak takiej aplikacji (inne priorytety, tylko strony internetowe))
3. Wymiana informacji o sytuacji życiowej i ekonomicznej
4. Coroczne planowanie tematów w zakresie komunikacji przez instytucje, np. zebrania rodziców, rozmowy indywidualne z rodzicami
5. Identyfikacja personelu kluczowego: specjaliści, „patroni"
6. Wykorzystywanie różnych form i dróg komunikacji
7. Stały transfer wiedzy oraz wymiana doświadczeń w zakresie etapów przejściowych: przedszkole - szkoła - świetlica, szkoła - szkoła, szkoła - dualna nauka zawodu/praca zawodowa

C) Współpraca w zakresie wychowania i edukacji (Cele: rodzice, nauczyciele i uczniowie pracują wspólnie dla osiągnięcia sukcesu edukacyjnego i wychowawczego, koordynują cele i treści nauczania. Zapewnione jest indywidualne współdecydowanie rodziców i uczniów)

Działania:

1. Indywidulne podejście do rodziców
2. Angażowanie uczniów w działania pozaszkolne (w celu lepszego zrozumienia mocnych stron dzieci oraz ich wspierania)
3. Angażowanie rodziców w życie szkoły
4. Organizacja działań interkulturowych (zaproszenie rodziców)
5. Środowisko pochodzenia - wykształcenie rodziców jako jeden z elementów osiągania sukcesów (podejście rodziców wykształconych jest lepsze niż np. tych, którzy nie potrafią pisać)

6. Pomoc pedagogiczna i psychologiczna dla rodziców i uczniów (w Polsce w każdej szkole jest dwóch „pedagogów szkolnych” i psycholog, w Niemczech - nie)

D) Partycypacja rodziców (Cele: kolektywne współdecydowanie, zagwarantowanie współdziałania rodziców. Są angażowani w proces podejmowania decyzji w sprawie życia szkolnego i tego, co dzieje się na lekcjach. Uczniowie mają swój udział w odpowiednim wymiarze)

Działania:

1. Dużo czasu na rozmowy z rodzicami
2. Konieczność korzystania z mediatorów językowych
3. Budowanie relacji
4. Dobry pierwszy kontakt - komunikowanie oczekiwań / słuchanie z szacunkiem oczekiwań rodziców / wyjaśnianie ról płciowych / „wymaganie” aktywnej postawy rodziców
5. Wspieranie wymiany doświadczeń między rodzicami (zebranie rodziców), traktowanie z szacunkiem kultury państw pochodzenia / zrozumienie
6. Angażowanie rodziców w działania koncepcyjne i aranżowanie otoczenia - wymaganie aktywnej współpracy rodziców
7. Szkolenia w zakresie praw dziecka
8. Skupianie się na mocnych stronach i zainteresowaniach dzieci
9. Realizacja pomysłów dzieci - ogłoszenia i informacje dla rodziców / krótkie rozmowy przy okazji przyprowadzania i odbierania dzieci

Ocena w drodze głosowania Public Voting
za pomocą platformy www.trypingo.com

Pytania:

1. Kiedy powinno rozpocząć się naukę języka sąsiada?
2. W jakich językach powinny być oznakowane budynki użyteczności publicznej?
3. Czy należy wzmacniać świadomość w społeczeństwie na temat wielojęzyczności?
4. Czy każde przedszkole i szkoła powinny mieć partnerstwo w kraju sąsiada?
5. W jaki przedmiot najlepiej byłoby włączyć temat Dwumiasta?
6. Który format najlepiej nadaje się do integracji Dwumiasta jako tematu związanego z kształceniem?
7. W której branży jest największe zapotrzebowanie na wykwalifikowanych pracowników?
8. Jakie formaty orientacji zawodowej powinny być rozszerzone?
9. Czy uważacie Państwo za konieczne utworzenie polsko-niemieckiego kierunku kształcenia zawodowego z podwójnym dyplomem?

10. Jaki aspekt we współpracy z rodzicami dzieci imigrantów w przedszkolach i szkołach wymaga szczególnego wzmocnienia?
11. Czy treści Forum Kształcenia mają odniesienie do Państwa pracy?
12. W jakim stopniu jesteście Państwo zadowoleni z III Słubicko-Frankfurckiego Forum Kształcenia?

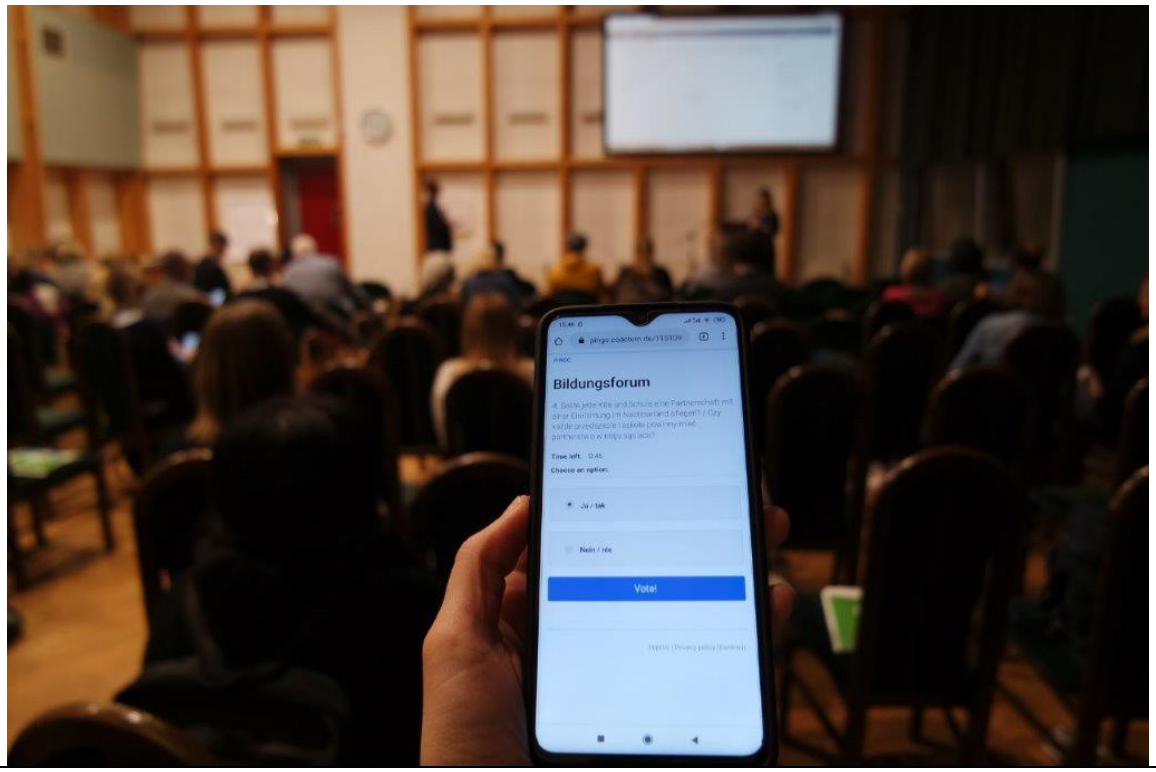

Kontakt
Słubicko-Frankfurckie Centrum Kooperacji
Miasto Frankfurt nad Odrą
Katrin Becker
Zarządzanie kształceniem
Tel.: +49 335 606985-11
katrin.becker@frankfurt-slubice.eu

Natalia Majchrzak
Monitoring kształcenia
Tel.: +49 335 606985-12
natalia.majchrzak@frankfurt-slubice.eu

Słubicko- Frankfurckie Centrum Kooperacji
Gmina Słubice
dr Joanna Pyrgiel
Kierownik Biura Promocji i Współpracy Zagranicznej
Tel.: +48 95 737 2064
joanna.pyrgiel@frankfurt-slubice.eu

Zdjęcia: Adrianna Rosa

GEFÖRDERT VOM
Bundesministerium für Bildung und Forschung
ESF Europäischer Sozialfonds für Deutschland
EUROPÄISCHE UNION
Zusammen. Zukunft. Gestalten.

Das Vorhaben „Doppelstadt des lebenslangen Lernens“ (FKZ 01JL1518) wird im Rahmen des Programms „Bildung integriert“ vom Bundesministerium für Bildung und Forschung und dem Europäischen Sozialfonds gefördert.

BB-PL INTERREG V A 2014-2020
EUROPÄISCHE UNION
Europäischer Fonds für Regionale Entwicklung

Das Projekt „Europäische Modellstadt der grenzüberschreitenden Zusam-menarbeit“ wird im Rahmen des Kooperationsprogramms INTERREG V A Brandenburg – Polen 2014-2020 der „Europäischen territorialen Zusammenarbeit“ des Europäischen Fonds für regionale Entwicklung (EFRE) gefördert. „Barrieren reduzieren – gemeinsame Stärken nutzen. Redukować bariery – wspólnie wykorzystywać silne strony.”